

Jelentés a B.H. 1966. évi kutatótáboráról

Bariangtani Intézet
D - 1966 - 2.
Könyvtára

Hagyományos táborunkat 1966. augusztus 8-22. között ^{DO} két munkahelyen. Ellátásunkról, felszerelésünkéről az Idei Hivatal és a Komlói Viz- és Csatornaművek gondoskodtak, amikre is köszönetünket fejezzük ki.

Orfűi munkahelyünkön a Vízfő-rendszerbe való bejutás volt a cél. Ezt közvetlenül nem értük el, de munkahelyünk jelenlegi állapota közeli sikert ígér. Munkahelyünk a Pécs-Abaliget közötti országút mellett van.

Előző munkahelyünket, a Szárászúti víznyelőt feladtuk, mivel az erős elszűkülés csak nagyszabású robbantásokkal lett volna áttörhető.

Jelenleg egy időszakosan aktív víznyelőben dolgozunk. A munkát 1965. őszén kezdtük el. Kb. nyolc méter mélységig jutottunk, amikor a tél meggátolta a munka folytatását. Tavasszal újabb akadállyal találkoztunk a víznyelőt a Közuti Igazgatóság szulalékkövel betömte. A 8. méteres mélységet a tábor elejére értük el újra. Táborunk végére, kb. 35 méterre jutottunk. Gyakran kellett ácsolatokat készíteni a törmelékanyag biztosítására. Kb. 27 m mélyen szűküllet akadályozta a továbbjutást. Ennek kirobbantása után egy kb. 8 m mély aknába jutottunk, mely két terembe vezetett. A termekben cseppkőképződmények is vannak. Az időszakos vízfolyás nyomai jól felismerhetők. A továbbjutás lehetőségét egy félig kitöltött hasadék biztosítja, melynek kibontása jövő nyári földalatti táborunk feladata lesz. A feltárás következő lépése a környező közlekedés előkészítése, hogy a felszerelés szállítását biztonságosabbá tehessek.

Másik munkahelyünk a Mánfa melletti Kőlyuk-barlang volt. Itteni munkánk Komló város vízellátásával van kapcsolatban. Csoportunk javaslatára ugyanis a Mélyvölgyben duzzasztógátat létesül, melynek tárolt vize jelentősen hozzájárul a komló nyári vízhiány enyhítéséhez. Ez a megoldás sokmillió forint megtakarítást eredményez, mivel a szükséges vízmennyiség másképpen csak fúrt kutakból lett volna kinyerhető. A tervezésben és a kivitelezésben is jelentős társadalmi munkával járult hozzá csoportunk a beruházás sikeréhez.

Kőlyuki csoportunk az ELTE geológus hallgatóiból állt, akik nyári szünidejük egy részét töltötték itt kemény munkával. Két feladatuk volt: egyrészt a völgyzárógát alapjának kirobbantása, másrészt a

Kőlyuk barlang első két szifonjának áttörése. A gépi berendezést /kompresszor, réselők, furók, lőszer/ a Komlói Viz- és Csatorna-művek adta.

A kőlyuki szifonok régóta jelentettek akadályt a kutatók előtt. Kétszer átuszták ugyan, de a mögöttes részek sokáig hozzáférhetetlenek voltak. Ezek feltérását 8 robbantásunk megoldotta. Jelenleg az első szifonon /Geológus-szifon/ száraz lábbal, a másodikon /Átók-szifon/ víz alá bukás nélkül lehet átjutni. A Kőlyuk bejárató hossza így kb 250 méter. A barlangban jelentős cseppkőképződmények vannak, a falakat pedig az orfűihez hasonló fekete mangánkőreg borítja. Helyenként görbe cseppkövek is előfordulnak. A harmadik szifon áttörése igen nehéz feladat lesz, ezzel egyelőre nem foglalkozunk.

Pécs, 1966. augusztus 30.

/Berényi Üveges István/ s.k.
geol.gallgató.

A kutatásban részt vettek: Vass Béla, Berényi Üveges István, Fodor Attila, Hegyi Ferenc, Kutas Gyula, Németh László, Lántos Gábor, Partényi Zoltán, Raincsák György, Tormássy István, Uz Mária.